

Svenska Röda Korsets första hjälpen-policy

Beslutat av
styrelsen
24 november 2023

INLEDNING

Denna första hjälpen-policy tydliggör Svenska Röda Korsets första hjälpen-verksamhet och dess centrala roll i lokal och nationell krisberedskap och andra verksamhetsområden. Denna policy gäller för alla frivilliga och anställda, eller andra som har åtagit sig uppdrag för, eller på annat sätt representerar Svenska Röda Korsets första hjälpen-verksamhet i Sverige. I Svenska Röda Korsets stadgar slås det fast att en central del av Internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsens grunduppdrag är att förhindra och lindra mänskligt lidande var och när det än förekommer, att skydda liv och hälsa samt förebygga sjukdom och främja hälsa. Enligt Svenska Röda Korsets hälsopolicy inkluderar det första hjälpen och psykologisk första hjälpen. Svenska Röda Korset ska säkerställa att alla parter är informerade om förekomsten av denna policy och dess konsekvenser. Denna policy utgör en fördjupning av Svenska Röda Korsets hälsopolicy.

POLICYÅTAGANDEN

1. Svenska Röda Korset ska leda utvecklingen av första hjälpen för allmänheten och verka för att civilsamhällets första hjälpen-beredskap i hela Sverige stärks.
2. Svenska Röda Korset ska integrera första hjälpen som en central del i all verksamhet och första hjälpen-kunskap och beredskap ska integreras som en naturlig del i relevanta aktiviteter.
3. Svenska Röda Korset ska verka för att öka förmågan hos allmänheten och rödakorsare att möta första hjälpen-behov hos alla i såväl vardag som kris och väpnad konflikt.
4. Svenska Röda Korsets första hjälpen-verksamhet ska bidra till att organisationen uppfyller sin roll i totalförsvaret och kretsarna verkar som lokala beredskapsaktörer i vardag, kris och väpnad konflikt.
5. Svenska Röda Korset ska skapa ett livslångt lärande genom att tillgängliggöra innovativ kunskapsspridning av evidensbaserad första hjälpen. Riktade insatser till målgrupper som inte har samma möjligheter som andra att nås av kunskap i första hjälpen ska prioriteras. Alla metoder för kunskapsspridning ska vara inkluderande och lättillgängliga. Målet är att säkerställa att ingen grupp utesluts och att informationen är tillgänglig för alla.¹
6. Svenska Röda Korset ska vara en lärande organisation² genom kunskapsutbyte med Internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsen och andra aktörer samt regelbunden utvärdering av första hjälpen-verksamheten för att garantera kvalitet.

BAKGRUND

Kunskap och mod för ett snabbt omhändertagande av skadade och sjuka samt ett bemötande av psykiska reaktioner är av största vikt. Medmänniskors medverkan i överlevnad, förebyggande av allvarliga skador samt återhämtning är avgörande. Genom dessa medmänskliga handlingar räddas liv och lidande lindras. Civilsamhället är en kraft i såväl vardag som kris. Internationella erfarenheter visar att frivilligas första hjälpen-engagemang i kris och väpnad konflikt spelar en viktig kompletterande roll till sjukvård och krisberedskap.

Svenska Röda Korset har en lagstadgad roll som stöd till totalförsvarets sjukvård.

Svenska Röda Korsets första hjälpen-verksamhet är ett stöd och komplement till Sveriges kommuners och regioners ansvar för räddningstjänst, prehospital vård och omsorgsverksamhet. Svenska Röda Korsets första hjälpen-policy utgår ifrån Internationella Rödakors- och rödahalvmånefederationens

First Aid Policy från 2022, *First Aid Vision 2030* samt *Policy on addressing mental health and psychosocial needs* och anpassar dess innehåll till förutsättningar som gäller i Sverige.

TILLÄMPNING AV POLICYN

Det övergripande ansvaret för att organisationen lever upp till policyn ligger på Svenska Röda Korsets styrelse och generalsekreterare. Kretsstyrelserna och regionråden har ansvaret för att verksamheten på lokal nivå bedrivs i linje med policyn. Respektive verksamhetsansvarig är ansvarig för att det finns relevanta rutiner och uppföljning på plats för att säkerställa efterlevnad av policyn. Alla rödakorsare involverade i första hjälpen-verksamheter har ett personligt ansvar att själva agera i enlighet med denna policy samt uppmärksamma och agera vid fall av överträdelse mot policyn. Denna policy ska användas internt i organisationen samt som stöd i dialog med målgrupper, myndigheter och andra aktörer.

DEFINITION

Första hjälpen – första hjälpen (fysisk och psykologisk) är en medmänsklig handling som innebär omedelbar hjälp till en sjuk eller skadad person samt att bemöta psykiska reaktioner efter allvarliga händelser. Det handlar om att utföra livsuppehållande åtgärder och behandla enklare former av fysisk skada och sjukdom samt främja trygghet, lugn, tillit, samhörighet och hopp. Syftet med första hjälpen-insatser är att rädda liv, lindra lidande, identifiera riskfyllda situationer, förebygga sjukdom och skador samt främja tillfrisknande och återhämtning.

REFERENSER

SFS 1994:524. Förordningen om frivillig försvarsverksamhet.

[First Aid Policy](#), Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen, september 2022

[First Aid Vision 2030](#), Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen, 2022

[Movement policy on addressing mental health and psychosocial needs](#), Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen, december 2019

[Svenska Röda Korsets hälsopolitik](#), Svenska Röda Korset, februari 2019

[Stadgar för föreningen Svenska Röda Korset](#), Svenska Röda Korset, januari 2022

1 Hänsyn ska tas till etnisk eller social bakgrund, kön, könsöverskridande identitet eller könsuttryck, ålder, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsvariation, språk eller politisk uppfattning.

2 En organisation som systematiskt strävar efter att förbättra sin förmåga att lära sig och anpassa sig till förändringar i sin omgivning.